

Auteur(s): Wim Van Rompu, Theo Mardulier, Christine De Coninck, e.a.
Titel: Leerzorg in het onderwijs
Uitgeverij: Garant
Plaats: Antwerpen / Apeldoorn
Jaar: 2007
Pagina's: 169
ISBN-13: 978-90-441-2219-0

Het boek *Leerzorg in het onderwijs* werd geschreven door verschillende mensen die allemaal van dicht bij betrokken zijn bij het nieuwe leezorgkader zoals dat door de Vlaamse minister van onderwijs wordt uitgetekend. In dit boek leggen zij uit hoe dit kader kan gerealiseerd worden. Dit boek is zeker geen overbodige luxe, aangezien het voorstel van de minister de afgelopen tijd heel wat stof heeft doen opwaaien en heel wat belangengroepen een nieuwe, soms heftige dynamiek heeft gegeven.

Het eerste deel is helemaal gewijd aan het ontstaan en de eigenheid van de leezorggedachte. In het eerste hoofdstuk schetsen de auteurs de evolutie in het beleid. Beginnend bij de beleidsmaatregelen uit de jaren 90, het *onderwijsvoorrrangsbeleid* (1991), het project *Zorgverbreding* (1994), het *Vlor-advies over Inclusief Onderwijs* (1998) en het project *Secundaire scholen met bijzondere noden* (2000) komen ze uit bij de stempels die minister Vanderpoorten op het onderwijs zette in 2002, namelijk het *GOK-decreet* en haar nota *Maatwerk in samenspraak*. Al deze beleidsmomenten worden op een objectieve manier nog eens beknopt maar duidelijk voor de geest gehaald. Het laatste stukje beschrijft hoe het huidige voorstel, vertrekkende vanuit het Vlor-memorandum *Krachtlijnen voor een toekomstig onderwijsbeleid* geleidelijk aan vorm kreeg. Het tweede hoofdstuk bespreekt de resultaten van 11 relevante en representatieve onderzoeken tussen 1997 en nu. Centraal bij het bespreken van deze onderzoeken staan de volgende vragen:

- Welke concrete hulpvragen leven bij leerkrachten van het gewoon onderwijs inzake omgaan met en lesgeven aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.
- Hoe kunnen initiële opleiding en navorming geoptimaliseerd worden om de handelingsbekwaamheid bij leerkrachten te verhogen?
- In welke mate heeft de wijze waarop de school voor gewoon onderwijs georganiseerd is invloed op het onderwijs aan jongeren met specifieke onderwijsbehoeften.
- Is differentiatie in het buitengewoon onderwijs een algemeen gegeven?
- In welke mate heeft de wijze waarop de school voor buitengewoon onderwijs georganiseerd is een effect op haar aanbod en bijgevolg populatie?
- Worden scholen voor buitengewoon onderwijs nog steeds met dezelfde problematieken geconfronteerd als in de jaren zeventig of is er een evolutie en welke elementen spelen daarin een rol?
- Wat is de impact van de houding van leerkrachten tegenover leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.
- Wat kan de inbreng zijn van leerkrachten van het buitengewoon onderwijs in het veranderen van attitude van leerkrachten in het gewoon onderwijs en het verhogen van hun handelingsbekwaamheid.
- Welke positie nemen begeleiders vanuit het buitengewoon onderwijs t.a.v. hun collega's in het gewoon onderwijs in?
- Wat zijn de effecten van de wijze van financiering van de bijkomende ondersteuning vanuit het buitengewoon onderwijs?
- Wat is het effect van een meer inclusief onderwijs op de leerling met specifieke onderwijsbehoeften en op andere leerlingen van zijn groep?
- Zorgen leerlingen die voldoen aan de GOK-indicatoren van het gewoon onderwijs voor extra belasting in het buitengewoon onderwijs?
- Welk effect heeft de hedendaagse visie op handicaps, als zijnde een afstemmingsprobleem tussen de mens en zijn omgeving op de diagnostiek en de oriëntering van jongeren met specifieke onderwijsbehoeften?
- Staat de huidige typologie onder druk?

Nieuwsbrief Leren - Boekbespreking Lieven Coppens

Eerder verschenen op: <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

- Wat kan de rol zijn van de CLB's in het veranderen van de attitude van (klas)leerkrachten in het gewoon onderwijs en het verhogen van hun handelingsbekwaamheid? Welke rol spelen CLB's ten aanzien van de diverse actoren?
- Op welke manier kunnen de rol en de positie van de ouders gerespecteerd worden?
- Wat is de rol van de directeur?
- Is er behoefte aan meer en ander personeel in het gewoon onderwijs?
- Wat is de rol en de positie van de belendende sectoren, voornamelijk *Welzijn*?

De antwoorden op deze vragen die in de diverse onderzoeken gevonden worden zijn zeer verhelderend en vormen een zeer stevig fundament voor het leezorgkader zoals het nu voor ons ligt. In het derde hoofdstuk wordt er dan gekeken hoe leezorg in de ons omringende landen vorm gekregen heeft. Hierbij blijft men langer stilstaan bij de situatie in Nederland en Spanje.

Het tweede deel geeft een kwantitatief beeld van de zorg in het gewone en buitengewone Vlaamse onderwijs. De harde cijfers worden in het eerste hoofdstuk van dit deel gepresenteerd. In het tweede hoofdstuk wordt er nader ingegaan op de vaststellingen en knelpunten die aan de basis liggen van het huidige voorstel voor een nieuw leezorgkader. Deze zijn:

1. Het spanningsveld tussen al dan niet afzonderlijke scholen voor buitengewoon onderwijs.
2. De knelpunten in het huidige systeem van 8 types van bijzonder onderwijs.
3. De knelpunten in de verwijspraktijk naar het buitengewoon onderwijs.
4. De knelpunten in het geïntegreerd onderwijs.
5. De kloof in het ondersteuningsaanbod.
6. De onevenwichtige spreiding van het buitengewoon onderwijs.

Het derde deel van het boek geeft dan een verduidelijking van de nieuwe leezorgmatrix. Het vierde deel sluit daar zeer nauw op aan en gaat dieper in op een aantal deelprocessen van de leezorg.

Dit boek brengt alvast heel wat verduidelijking rond het nieuwe leezorgkader. Het toont aan dat het op een stevige manier verankerd is in het onderwijsonderzoek van de laatste jaren en niet zomaar een vrijblijvende denkoefening is geweest van een aantal beleidsmensen die het nu eens "anders" wilden proberen. Als lezer heb je na het lezen van dit boek alvast niet de indruk dat je een apologetiek gelezen hebt.

De discussie over het leezorgkader is nog lang niet voorbij. Hierdoor vindt men in dit boek zeker niet op alle vragen een antwoord. Voor wie echter een duidelijk en eerder volledig zicht wil hebben op de huidige stand van zaken is dit boek echter onmisbaar.

[2008-02-23]